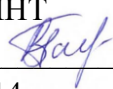

Міністерство освіти і науки України
Державний університет інфраструктури та технологій
Київський інститут залізничного транспорту
Факультет управління залізничним транспортом
Кафедра філософії та історії науки і техніки

Затверджую

Завідувач кафедри ФІНТ
Віра ГАМАЛІЯ
Протокол № 10 від «14» червня 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – СИЛАБУС
«Культура наукової мови»

Викладач	Кандидат філософських наук, доцент СПИС Ольга Анатоліївна
E-mail	olgaspys@gmail.com
Офіційна назва освітньої програми	Історія науки і техніки
Рівень вищої освіти	третій
Галузь знань	03 – Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін загальної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Мета вивчення дисципліни – розширити уявлення магістрів про науковий стиль української мови, про наукові тексти як результат магістерської науково-дослідницької праці, сформувати мовну культуру та мовно-фахові компетенції як невід'ємну складову й обов'язкову ознаку освіченості та професіоналізму молодого дослідника, сприяти успішній презентації наукових та навчально-наукових здобутків.
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в області історії та археології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності	ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК08. Здатність самостійно виконувати наукові дослідження з урахуванням академічної доброчесності.
-------------------------	---

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1

Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника.

Культура писемного наукового мовлення

Тема 1. Мовна культура науковця. Наукова мова як комунікативний феномен

Предмет і завдання курсу «Культура наукової мови». Поняття «культура наукової мови», «культура наукового мовлення», «мова науки». Рівні мовної компетенції фахівця. Вияв загальної та мовної культури дослідника.

Наука як вища форма інтелектуальної самореалізації особи. Пріоритет моральних вимірів науки. Вимоги до особистості науковця: наукова послідовність, інтелектуальна незалежність, наукова одержимість, наукова скромність, наукова коректність, критично-рефлексивний стиль наукового мислення, наукова толерантність.

Становлення і розвиток наукового стилю української мови. Основні жанри наукових праць.

Вияв рівнів мовної культури науковця (рівень мовної правильності, інтеріоризації, насиченості мовою, адекватного вибору, володіння фаховою метамовою).

Традиційні стильові ознаки наукової мови (абстрагованість, інформаційна насиченість, ясність і об'єктивність викладу, коректність, логічна послідовність, монологічний характер викладу, діалогічність, лінійність, точність та однозначність, лаконічність, доказовість, переконливість, аналіз, синтез, аргументованість, нейтральність). Образність та експресивність у науковому стилі. Функції наукової мови.

Література: 1, 5, 16, 17, 28.

Ключові слова: наукова мова, культура наукової мови, культура наукового мовлення, наукова мова, мовна культура дослідника, стильові ознаки наукової мови.

Тема 2. Науковий текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.

Композиція писемного наукового тексту

Науковий текст як комунікативний блок. Структурні елементи наукового тексту. Причиново-наслідкові зв'язки між компонентами. Функції структурних елементів наукового тексту (пояснення, обґрунтування, уточнення, доповнення, унаочнення та ін.).

Аспекти розгляду наукового тексту: змістовий, структурний, прагматичний. Типи інформації: змістовно-фактуальна, змістовно-концептуальна, змістовно- підтекстова.

Властивості наукового тексту: цілісність; членованість; зв'язність; інформативна, логічна, оцінна, спонукальна насиченість; науковість; завершеність; послідовність; комунікативність. Рівні розуміння наукового тексту: інтралінгвістичний; екстралінгвістичний. Основні функції різножанрових наукових текстів: інформативна, епістемічна, комунікативна, перформативна, гносеологічна, когнітивна, функція впливу, аргументованого доказу, діалогічна.

Поняття композиції в науковому тексті. Основні компоненти композиції. Заголовок наукового тексту. Номінативна, інформативна, експресивно-апелятивна функції заголовка.

План наукового тексту і його композиційні блоки: вступ, основна частина, висновки. Принципи складання плану наукового тексту: членування тексту на смислові блоки; визначення основної думки кожного виділеного смислового блоку; формулювання пунктів плану. Графічна культура оформлення плану.

Поділ тексту на абзаци. Абзац як архітектонічна одиниця наукового тексту. Структурні, або композиційні види абзацу. Роль першого речення в абзаці. Смыслова закінченість абзацу. Класична форма абзацу: формулювання теми, її розробка, висновки. Єдність змісту і логічна послідовність викладу. Зв'язок речень в абзаці і в тексті. Типи зв'язку: ланцюгова і паралельна. Засоби зв'язку: лексичний повтор, займенниковий повтор, синтаксичний повтор. Роль першого речення в абзаці.

Література: 2, 5, 9, 16, 18.

Ключові слова: науковий текст, елементи наукового тексту, властивості наукового тексту, композиція наукового тексту, абзац у науковому тексті.

Тема 3. Мовні засоби української наукової мови. Лексична культура наукового тексту

Комунікативні властивості наукової мови.

Лексичні особливості наукової мови. Широке використання слів з абстрактним значенням, термінологічної лексики, запозичених слів. Уживання слів у прямому значенні. Відсутність розмовних, просторічних, емоційно-експресивно забарвлених слів.

Наукова термінологія. Основні вимоги до термінів. Особливості синонімії в термінології. Відмінність термінів від професіоналізмів і професійних жаргонізмів. Доцільність використання у фаховому мовленні іншомовної лексики. Українські відповідники до запозичених термінів. Лексичні помилки: змішування паронімів, мовленнєва недостатність і надмірність. Фразеологізована термінологія і кліше.

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 8, 17.

Ключові слова: лексика наукової мови, термінологічна лексика, наукова термінологія, професіоналізми, запозичені терміни, фразеологізована термінологія.

Тема 4. Граматична культура наукового мовлення

Морфологічні особливості наукового тексту. Уживання в науковому мовленні іменників II відміни чоловічого роду в родовому і давальному відмінках. Кличний відмінок іменників. Перевага відносних прикметників. Аналітична форма вищого і найвищого ступенів порівняння якісних прикметників. Особливості уживання займенників у науковому стилі. Норми вживання та відмінювання числівників. Інформаційне навантаження дієслів, дієслівних форм. Уживання прислівників у наукових текстах. Функціональний діапазон сполучників і прийменників, норми щодо вживання прийменникових конструкцій. Видільні або обмежувальні частки у науковому стилі.

Синтаксис наукового мовлення. Активні та пасивні конструкції на *-но*, *-то* на означення результативності.

Особливості вживання складносурядних і складнопідрядних речень у науковому стилі. Порушення принципу узгодження, керування, зв'язку між підметом і присудком. Помилки в побудові речень з дієприслівниковим зворотом, у реченнях з однорідними членами.

Форми передачі чужої мови в науковому стилі. Граматичні помилки.

Література: 1, 5, 3, 11, 13, 18.

Ключові слова: морфологія наукового тексту, речення у науковому стилі, чужа мова у науковому стилі, граматичні помилки.

Тема 5. Способи компресії наукового тексту

Поняття “компресія”, “мовна економія”. Різновиди компресії наукового тексту: план, тези, конспект, реферат, анотація.

Тези та їх види: прості, основні, складні, похідні, оригінальні. Структура тез: вступ (теза); основна частина; висновки.

Конспект. Особливості конспектування: опорні слова, способи викладу матеріалу, його структурування. Графічні засоби оформлення конспекту. Умовні позначення та скорочення.

Реферування наукового джерела, основні функції. Класифікація рефератів: за належністю до певної галузі знань, способом характеристики первинного документу, кількістю джерел реферування, обсягом або глибиною розгортання теми. План-макет поаспектного аналізу документу при реферуванні. Вимоги до тексту реферату. Основні способи реферативного викладу тексту: Мовні кліше для підготовки реферату наукового джерела.

Анотування наукового джерела, мета, функції. Елементи анотації. Ключові слова для анотації. Види анотацій. Мовні стандарти для складання анотації. Типові помилки при складанні анотацій.

Особливості структури первинних і вторинних тез. Відпрацювання навичок конспектування. Анотування наукових текстів. Складання довідкової анотації і тез до наукової статті за фахом. Мова і стиль анотації, ключові слова.

Література: 2, 5, 9, 16, 18.

Ключові слова: компресія наукового тексту, “мовна економія”, план, тези, конспект, реферат, анотація.

Тема 6. Культура читання наукового тексту

Професійне читання наукового тексту. Інформаційно-пошукове, аналітико-критичне, творче читання наукового тексту. Виховання читацької культури.

Операційне читання (сприйняття елементів друкованого тексту, декодування, мисленнєва обробка, інтерпретація вилученої інформації) та операційна обробка наукового тексту (поділ тексту на смислові частини, сортування смислових частин за значенням і т. ін.). Помітки в науковому тексті.

Використання словників і довідкової літератури в роботі з науковим текстом. Способи викладу в науковому тексті. Їх мета, структурні компоненти, мовні особливості. Наукові тексти-міркування і тексти докази: семантико- стилістичне розмежування. Рубрикація, скорочення, абрєвіатури в науковому тексті. Загальні правила цитування. Редагування наукових текстів.

Література: 2, 5, 9, 16, 18.

Ключові слова: професійне читання, читацька культура, операційне читання, операційна обробка наукового тексту, способи викладу.

Тема 7. Наукова стаття як самостійний науковий твір

Специфіка наукової статті. Обсяг наукової статті. Структура наукової статті. Функції наукових статей: дослідницька, презентаційна, оцінна, комунікативна. Ознаки мови наукової статті: цілісність, логічну зв'язність, членованість, послідовність, точність наукової термінології, вірогідність вихідної інформації, критичність у відборі фактів, доказовість змісту тексту, наявність міркувань і посилань.

Види наукової статті: за змістом, читацьким призначенням, кількістю авторів. Методи написання статті: конструктивно-синтетичний; критико-аналітичний. Етапи роботи над науковою статтею. Необхідні структурні елементи наукових статей.

Мовні кліше в науковій статті: для передачі мотивації актуальності теми і важливості дослідження; розгляду історії та сучасного стану розробки питання в науковій літературі;

формулювання мети і завдань, викладу суті дослідження. Цитування у статті. Лексико-граматичні конструкції для оформлення власного бачення проблеми. Мовні засоби для передачі впевненості, критики, незгоди, спростування, припущення. Мовні кліше для висновків, пропозицій.

Мовні огріхи в науковій статті.

Фахові наукові видання. Наукометричні бази. Індекс Гірша.

Література: 1, 5, 9, 16, 17, 18.

Ключові слова: наукова стаття, структура наукової статті, види наукової статті, мова наукової статті, фахові наукові видання, наукометричні бази, індекс Гірша.

Тема 8. Вимоги до написання та культури оформлення магістерської роботи

Загальні вимоги до змісту, структури та обсягу магістерської роботи.

Вимоги до організації навчальної діяльності магістранта та змісту магістерської роботи: підготовка, виконання, завершення, захист. Алгоритм написання магістерської роботи. Основні етапи підготовки магістерської роботи.

Правила оформлення магістерської роботи. Критерії оцінки магістерських робіт.

Література: 1, 5, 14, 15, 18.

Ключові слова: магістерська робота, зміст магістерської роботи, правила оформлення магістерської роботи, критерії оцінки.

Тема 9. Бібліографічна культура дослідника

Джерела наукової інформації: реферативні журнали, бюлетені сигнальної інформації. Бібліографія. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис.

Особливості нового стандарту оформлення бібліографії ДСТУ 8303:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». Транслітерування бібліографічних списків, основні правила. Оформлення додатків та скорочень.

Посилання як сукупність бібліографічних відомостей про цитовану працю. Роль посилань у тексті, їх кількість і потреба. Вимоги до посилань. Культура бібліографічних посилань.

Цитування. Види цитат: цитати-тези або докази; цитати-аргументи. Загальні вимоги до цитування. Цитування з першоджерел. «Непряме» цитування. «Некоректне цитування» з наукових джерел.

Компіляція і плагіат.

Література: 1, 5, 14, 15, 16.

Ключові слова: бібліографія, бібліографічний запис, бібліографічний опис, транслітерування, цитування, компіляція, плагіат.

Змістовий модуль 2

Культура усної наукової комунікації

Тема 10. Етапи підготовки наукового виступу

Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді, повідомлення, виступу. Основні структурні елементи виступу.

Етапи підготовки наукового виступу. Іntenція, диспозиція, елокуція, меморія, акція, релаксація.

Іntenція (винайдення). Формування задуму, визначення мотивації виступу. Тема, ідея, концепція виступу. Вимоги до назви теми виступу: лаконічність, зрозумілість, конкретність. Мета виступу. Збір, систематизація, критичне осмислення науково-довідкового друкованого й електронного матеріалу. Запис прочитаного. Вимоги до записів. Посилання на літературні джерела.

Етапи виступу. Диспозиція (розташування). Обмірковування матеріалу, структурування його за різними видами читання (оглядовим, пошуковим, суцільним). Складання деталізованого плану виступу (вступу, основної частини, висновків). Композиція виступу: блоки, акумуляція деталей, акцентування суттєвих моментів. Визначення проблем дискусійного характеру. Добір фактичного матеріалу (в т. ч. можливих таблиць, діаграм, графіків, схем тощо) до кожного пункту розробленого плану. Прогнозування можливих запитань слухачів та відповідей під час обговорення виступу. Формулювання висновків. Обмірковування вступної частини наукового виступу.

Елокуція (словесне оформлення думки). Редагування ключових слів, стилістичне оформлення виступу. Перевірка матеріалів виступу на відповідність основним вимогам; логіці викладу, точності інформації, чинним мовним/мовленнєвим нормам. Вибір мовних засобів. Мовні огріхи у виступі.

Меморія (запам'ятовування). Підготовка виступу з опорою на текст. Опанування тексту риторично (необхідні паузи, модуляція голосу). Тренування виступу. Проведення хронометражу виступу. Внесення необхідних уточнень і виправлень у тексті виступу.

Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Використання невербальних засобів у публічному виступі наукового стилю.

Література: 5, 8, 9, 11, 17.

Ключові слова: науковий виступ, структурні елементи виступу, етапи підготовки виступу, етапи виступу, тренування виступу

Тема 11. Публічне виголошення доповіді, виступу

Мовна особистість доповідача. Поняття мовної особистості, її важливі складові.

Акція, або публічне виголошення промови. Психологічні і логічні паузи у виступі. Техніка мовлення, дихання, голос, дикція, темп, паузи, інтонація, наголос. Потенційна мова жестів. Використання власних голосових можливостей. Різноманітність тональних рисунків у виступі. Дотримання регламенту виступу. Контакт з аудиторією. Міміка і жестикуляція.

Фонетико-інтонаційні особливості усної форми наукового стилю. Комунікативні властивості наукової мови (повна вимова звуків, переважно інтонація, уповільнений темп мовлення). Засоби милозвучності української мови.

Недоліки в усному науковому мовленні: алогічність і алогізми в конструюванні тексту; не виправдані повтори, недостатньо або надлишкова інформація.

Релаксація (ослаблення напруження), самоаналіз. Аналіз змістової і композиційної сторони виступу крізь призму спілкування з аудиторією, її сприйняття адресатом. Характер концентрації уваги, основні причини її ослаблення. Прийоми контакту з аудиторією. Аналіз відповідей на питання аудиторії.

Типові порушення норм у стилі викладу наукової роботи.

Література: 5, 8, 9, 11, 17, 18.

Ключові слова: Мовна особистість доповідача, психологічні паузи, логічні паузи, техніка мовлення, фонетико-інтонаційні особливості.

Тема 12. Мовленнєва поведінка в науковій дискусії

Монологічні (доповідь, повідомлення, виступ) та діалогічні (наукова бесіда, дискусія) жанри усного наукового мовлення

Наукові конференції, наукові дискусії, наукова полеміка. Поняття про "академічний" етикет. Правила коректного ведення дискусії. Коректні полемічні прийоми. Вербальні і невербальні засоби встановлення і підтримки контакту оратора з аудиторією.

Емоційність і коректність виступу. Основні види аргументів.

Суперечка як основа професійної дискусивно-полемічної мови. Роль "рецензента" на прес-конференції.

Етикет публічного захисту наукової роботи. Мовна поведінка здобувача (виклад зміст, переконання опонентів, вираження згоди /незгоди, вдячності).

Література: 1, 5, 9, 17, 18.

Ключові слова: монологічні жанри усного наукового мовлення, діалогічні монологічні жанри усного наукового мовлення, наукові конференції, наукові дискусії, наукова полеміка.

Тема 13. Наукові заходи як засіб виявлення культури наукової мови

Наукова конференція як форма апробації підсумків роботи. Інформування про науковий захід. Особливості наукового діалогу. Форми проведення наукової дискусії. Мовленнєвий етикет у науковій суперечці. Правила для дискутантів.

Література: 1, 5, 9, 17, 18.

Ключові слова: наукова конференція, інформування, науковий діалог, наукова дискусія, мовленнєвий етикет.

Тема 14. Електронна презентація наукового виступу

Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації. Етапи підготовки до презентації.

Комп'ютерний дискурс. Комп'ютерна презентація наукового виступу. Мета й ознаки електронної презентації наукового виступу: поліадресатність; варіативність. Виділення тексту кольором, великими буквами, шрифтами (курсивом, жирним, напівжирним, підкресленим). Використання рисунків, фотографій, художніх ілюстрацій.

Комунікативні стратегії: стратегія привернення уваги, стратегія інформування. Комунікативне завдання адресата при сприйнятті електронного тексту, розташованого в мережі Інтернет: перехід від пасивного до активного засвоєння наданої в тексті інформації. Інтерактивне спілкування з авторами наукових текстів.

Література: 5, 8, 9, 16, 18.

Ключові слова: принципи презентації, комп'ютерна презентація, комунікативні стратегії, мережа Інтернет, інтерактивне спілкування.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>ПРН 2. Знання основних можливостей наукової співпраці для використання здобутків і наукових результатів соціальних та гуманітарних наук; застосування критичного підходу з метою визначення позитивних/негативних аспектів власної галузі дослідження.</p> <p>ПРН 3. Здатність використовувати відповідні посилання та аналізувати основні історично-наукові роботи досліджуваного періоду як письмово, так і шляхом усних виступів, презентацій, а також ведення дискусій та трендів.</p> <p>ПРН 5. Інтегрувати існуючі методики та методи проведення досліджень та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні досліджень.</p> <p>ПРН 6. Спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і</p>
-------------------------------	---

	<p>практичну цінність та сприяє розв'язанню значущих соціальних, наукових та інших проблем.</p> <p>ПРН 13. Володіти навичками усної і письмової презентації результатів власних досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 14. Репрезентувати результати наукових досліджень у фахових публікаціях у вітчизняних та закордонних спеціалізованих виданнях.</p> <p>ПРН 17. Поважати авторське право, дотримуватись етичних правил та норм академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.</p>
--	---

ОЦІНЮВАННЯ

Форми	поточного	та	Поточний контроль – 85 балів
підсумкового контролю			Підсумковий контроль – (залік) - 15 балів
ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
100- бальна шкала	Національна шкала	Оцінка за шкалою ECTS	
		Шкала ECTS	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.

60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Баган М.П. Культура української наукової мови: [посібник для самостійної роботи студентів]. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. 48 с.
2. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 316 с.
3. Бук С. 3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / наук. ред. Ф. С. Бацевич. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 192 с.
4. Горда О. М., Дерпак О. В., Куза А. М. Українська мова за професійним спрямуванням: Ділова і наукова комунікація : навч. посібник. Львів: ЛНАУ, 2019. 138 с.
5. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова: практикум. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 135 с.
6. Кочан І. М. Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології: навчальний посібник. Київ: Знання, 2013. 294 с.
7. Культура мови: від теорії до практики: монографія / Л. Струганець, О. Бобесюк, О. Веремчук та ін.; за ред. Л. Струганець. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. 220 с.
8. Левчук І., Матящук Л. Основи культури мовлення : особливості, поради, роздуми : навч. довід. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 164.
9. Лисенко Н.О., Тележкіна О.О. Культура наукової мови. Навчальний посібник. Х. : Вид-во НФАУ, 2012. 190 с.
10. Мельничайко В.Я., Криськів М.Й. Порушення мовних норм та способи усунення їх. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія Психологія і педагогіка. 2014. Вип. 29. С. 166–177.
11. Новий український правопис. К. : ТОВ «Центр учбової літератури», 2019. 282 с.

12. Основні вимоги до структури й оформлення кваліфікаційних робіт (магістерська робота) / URL: http://journ.univ.kiev.ua/files/mag_vumohy.pdf;
13. Рекомендації щодо змісту та структури магістерських дисертацій [Електронний ресурс].: URL: http://era.kpi.ua/files/pol_mag_dip.pdf
14. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
15. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник /О.М.Семенов. - К.: ВЦ «Академія», 2012. 216 с.
16. Семенов О.М., Рудь О.М. Культура фахової мови: навч. посіб. / О.М.Семенов, О.М.Рудь.- Суми: СОІППО, 2014. 260 с. [Електронний ресурс] / URL: <http://pedmaster.ucoz.ua>
17. Ткачук О.В., Наконечна Л.Б. Сучасне українське наукове мовлення.: Навч. посіб. Івано-Франківськ, 2018. 160 с.
18. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2019. 698 с.

Допоміжна

1. Ботвина Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. посібн. К. : АртЕк, 2020. 269 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посібник для студентів вищих аграрних закладів і коледжів. Вінниця : Нова книга, 2020. 534 с.
3. Дерпак О. В., Горда О. М. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Культура наукової української мови» студентів спеціальностей 191 «Архітектура та містобудування», 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОС «Магістр». Львів : ЛНАУ, 2019. 21 с.
4. Культура фахового мовлення : навч. посібник / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги-XXI, 2020. 496 с.
5. Кюнцлі Р. В., Пискач О. Д., Дерпак О. В. Культура українського мовлення : курс лекцій і практичних завдань. Львів : ЛНАУ, 2020. 237 с.
6. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посібник з алгоритмічними приписами. 2-ге вид., переробл. і доп. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
7. Панько Т. І. Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : підручник. Львів : Світ, 2020. 216 с.
8. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні. Київ: Києво-Могилянська академія, 2019. 627 с.
9. Тарасюк І., Барабаш Г. Українське термінознавство : навчально-методичний посібник. Львів : ЛДАУ, 2020. 54 с.
10. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посібн. Львів : Знання, 2020. 291 с.
11. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с.

Інтернет-ресурси

- <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
<http://chak-chy-pravylny-my-hovorymo.wikidot.com/>
<http://kultura-movy.wikidot.com/>
<http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>
<http://nepravylny-pravylny.wikidot.com/>
<http://ros-ukr-idioms.wikidot.com/>
<http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>

